

Skrivelse

Datum
2025-07-29

Diarienummer
3.1.17-00798/2025

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Lägesrapport om marknadsläget i jordbrukssektorn den 29 juli 2025

Sammanfattning

Faktor	Senaste månaden	Senaste året
Världsmarknadspriser jordbruksprodukter	+0,5%	+6,0%
Världsmarknadspris för olja	-5%	-18%
Svensk produktion – animalier	Mjölk +3% Nötkött -12% Griskött -1%	Mjölk Oförändrat Nötkött +1,0% Griskött +0,9%
Svenska produktpriser – vegetabilier	-1,7	-8,9%
Svenska produktpriser animalier	Oförändrat%	12,3%
Svenska produktionsmedelspriser	Oförändrat%	2,1%
Lönsamhet	Förstärkning för animalier, försämring för vegetabilier	
Valutakurs SEK/USD	-2%	+8%

Det har varit förhållandevis små prISRörelser på de finansiella marknaderna och på marknaderna för energi och jordbruksprodukter trots bland annat nya utspel från USA om höjda tullar. Marknaderna för spannmål och oljeväxter påverkas främst av att skörden påbörjats på norra halvklotet. Utsikterna är gynnsamma för en bra skörd, därför har priserna fallit under den senaste tiden.

Vädret i Sverige har varit gynnsamt för grödorna och Lantmännen har i sin prognos kommit fram till att årets spannmålsskörd kommer att bli normal vilket motsvarar 5,5 miljoner ton. Skörden av höstkorn och vallfrö har påbörjats. Även skörden av vallfoder ser ut att bli bra generellt sett för landet. SMHI:s långtidsprognos för den kommande månaden visar på förhållandevis lågtrycksbetonat väder med de största nederbörds mängderna i de västra delarna av landet. Under den andra halvan av augusti kommer vädret att stabiliseras enligt prognosen. Särskilt på Gotland är grundvattennivåerna på en låg nivå. Det påverkar jordbrukare med djur som i större utsträckning än normalt måste hämta vatten utanför den egna gården. Det finns redan en oro för hur vattenförsörjningen ska hanteras till hösten då djuren ska

stallas in. I växtodlingen finns det inte några akuta problem då det har kommit nederbörd.

Mjölproduktionen i Sverige har ökat med tre procent för maj 2025 jämfört med förra året. Produktionen av griskött har minskat med en procent och produktionen av nötkött med 12 procent under samma period. De svenska priserna för griskött och mjölk ligger bland de allra högsta jämfört med andra EU-länder. Trots högre pris för nötkött ligger det svenska priset under genomsnittet för EU.

Under maj 2025 steg jordbrukets kostnader för produktionsmedel snabbare än avräkningspriserna. Priset för gödning ökade med 26 procent jämfört med maj 2024.

Omvärldsfaktorer

Nya utspel från USA både vad gäller handelspolitik och kriget i Ukraina har haft förhållandevis liten påverkan på marknaden. Oljepriset steg kraftigt i mitten av juni i samband med tilltagande oro i Mellanöstern men har därefter fallit tillbaka till en nivå strax över nivån innan de amerikanska attackerna mot Iran. Värdet på den amerikanska dollarn ökade också när oron i Mellanöstern tilltog men har därefter sjunkit till en nivå runt 9,50 kronor. Den svenska kronan har däremot försvagats mot euron. USA:s planer på att införa 30 procentiga tullar mot EU har inte påverkat marknaden hittills i någon större utsträckning.

FAO:s livsmedelsprisindex steg under juni 2025 med en halv procent jämfört med föregående månad. Priserna för mejeriprodukter och kött har gått upp medan priserna för spannmål och socker har gått ner. Under det senaste året har livsmedelsprisindex stigit med sex procent.

USDA:s senaste prognos över produktion, konsumtion och lager för spannmål och oljeväxter innebar inte några stora förändringar jämfört med tidigare. Priserna för spannmål och oljeväxter påverkas alltmera av att skörden påbörjats på norra halvklotet. Som alltid trycks priserna ner då utbudet ökar i takt med att grödorna skördas. Utsikterna är fortsatt gynnsamma för en god skörd i flera av de viktigaste produktionsområdena.

Inom EU väntas hög avkastning för de höstsådda spannmålsgrödorna i flera medlemsländer, däribland Rumänien, Spanien, de nordiska och baltiska länderna. Italien är ett av få länder som väntas få sämre avkastning än normalt. De vårsådda grödorna har lidit av torka i de södra och centrala delarna av EU. Där väntas det att avkastningen kommer att påverkas negativt. I Frankrike är höstkornet skördat och 70 procent av höstvetet. Kvaliteten på det som skördats har hittills varit bra. I Östeuropa har torka påverkat avkastningen negativt, det innebär att exporten inte

kommer att bli lika stor under kommande år som under innevarande år. Drygt 60 procent av höstvetarealen i USA har skördats.

Världsmarknadspriserna för mejeriprodukter steg kraftigt i maj men föll därefter under juni och inledningen av juli. Vid auktionen i mitten på juli steg priserna något för första gången på drygt en månad.

KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) för juni 2025 har ökat med 2,8 procent på årsbasis, det är en ökning jämfört med föregående månad. Priserna för de flesta varor och tjänster har stigit. Jämfört med juni 2024 har livsmedelspriserna ökat med 5,3 procent.

Vädersituationen

Vädret i Sverige under juli har varit fortsatt varierande utan långa perioder med samma vädertyp. Norra Sverige har haft en period med extrem värme och det har förekommit stora nederbördsmängder på kort tid i samband med åska på flera platser i Götaland och Svealand. SMHI:s långtidsprognos för den kommande månaden visar på förhållandevis lågtrycksbetonat väder med de största nederbördsmängderna i de västra delarna av landet. Under den andra halvan av augusti kommer vädret att stabiliseras enligt prognosen.

Grundvattennivåerna är för årstiden mycket under det normala i stort sett från södra Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län och söderut i landet. Gotland är särskilt utsatt när det gäller grundvattennivån. På grund av att det kommit regn även på Gotland är det inte några akuta torkproblem för grödorna. Det finns dock en påverkan på djurhållning på södra och norra Gotland som normalt har låga grundvattennivåer. Fler gårdar än normalt är beroende av att hämta vatten från andra källor än den egna brunnen. Oftast handlar detta om kommunala vattenkiosker och det finns en oro för hur läget kan utvecklas om dessa inte längre kan tillhandahålla vatten för ändamålet, eller om större gårdar med uppstallande djur (gris/mjölkproduktion) skulle få påverkade brunnar. Även om det inte rapporteras om akuta situationer just nu finns det en ökande oro för hur läget utvecklas under augusti/september eller längre fram när djur stallas in för hösten.

Produktion, priser och handel i Sverige

Hittills har vädret under växtperioden varit relativt gynnsamt för grödornas utveckling, med omväxlande perioder med nederbörd och torrare väder utan några extrema vädertyper under långa perioder. Vallskörden har hittills varit bra både vad gäller avkastning och kvalitet. I nuläget finns det inte något område där det kan väntas stora underskott av grovfoder för kommande utfodringssäsong.

Lantmännen har lämnat en första prognos för årets skörd av spannmål. Av prognosen framgår att årets skörd blir normalstor vilket innebär 5,5 miljoner ton.

Sydöstra delarna av landet har påverkats mera av den torra våren men det finns inte någon region där det redan nu går att förutse stora avvikelser mot normal skörd.

Skörden av spannmål, främst höstkorn, har påbörjats men det finns ännu inte några rapporter om avkastning eller kvalitet. Det har även påbörjats skörd av vallfrö. Skörden av höstraps och höstvetete väntas starta i månadsskiftet juli/augusti.

Mjolkproduktionen i maj 2025 ökade med tre procent jämfört med samma period förra året. Slakten av grisar minskade med en procent i maj 2025 och slakten av nötkreatur minskade med knappt 12 procent jämfört med maj 2024.

Semineringarna av suggor har under första halvåret 2025 ökat med en procent, semineringarna av mjölkkor är oförändrade under årets tre första månader.

Flera slakterier har höjt producentpriserna för både nötkött och livkalvar under den senaste månaden.

Produktprisstatistik i Sverige och EU

Jordbruksverkets producentprisstatistik omfattar tiden till och med maj 2025. Producentpriserna, avräkningsprisindex, ökade under perioden maj 2024 – maj 2025 med 1,8 procent. Priserna för vegetabilieprodukter minskade med 8,9 procent och priserna för animalier ökade med 12,3 procent. Bland enskilda produkter ökade priset för frukt och bär med 53 procent, oljeväxter med 4 procent, mjölk med 22 procent, nötkött med 11 procent - och griskött med cirka sex procent. Priserna för spannmål föll däremot med 25 procent, för grönsaker med 12 procent och priserna för ägg föll med 4 procent.

I senare led av livsmedelskedjan ökade priserna i livsmedelsindustriledet med 5,4 procent och KPI för livsmedel ökade med 4,3 procent. Livsmedelspriserna steg mer än KPI totalt sett.

De svenska producentpriserna för griskött ligger allra högst jämfört med övriga medlemsländer i EU. Trots stora prisökningar på nötkött i Sverige ligger det svenska producentpriset lägre än EU:s genomsnitt. I till exempel Irland har prisökningen varit dubbelt så stor som i Sverige. En stark prisutveckling för mjölk i Sverige har gjort att det svenska producentpriset för maj 2025 ligger bland de allra högsta i EU.

Produktionsmedelspriser

Priserna inom EU för gödning det kommande växtodlingsåret har startat på en högre nivå än i fjol trots att råvarupriserna har gått ner. Osäkert läge i världen vad gäller villkor för handeln och de tullar som EU infört gentemot Ryssland och Belarus kan förklara högre priser. En starkare svensk krona har dämpat prisuppgången på gödning i Sverige. Även på EU-marknaden har prisuppgången planat ut den senaste månaden.

Priserna för foder till nötkreatur och grisar har gått ner under den senaste månaden.

Produktionsmedelsprisstatistik Sverige

Jordbruksverkets prisstatistik omfattar perioden till och med maj 2025.

Produktionsmedelsprisindex har under perioden maj 2024-maj 2025 ökat med 2,1 procent. Bland enskilda produktionsmedel har priserna för energi fallit med sex procent, gödningspriserna har gått upp med 26 procent och foderpriserna har gått ner med två procent.

Lönsamhet

Växtodlingsföretagen pekas fortsatt ut som den kategori med förhållandevis svagaste lönsamheten för närvarande. Spannmålspriserna har enligt Jordbruksverkets avräkningsprisindex fallit med 25 procent sedan förra året och gödningspriserna har åter börjat att stiga. Om avkastning blir bra och skörden kan genomföras under gynnsamma förhållanden kan det förbättra läget. Inom animalieproduktionen är läget betydligt mer positivt med fortsatt höga avräkningspriser och foderpriser som är på väg ner.

I detta ärende har tillförordnad avdelningschefen Jonas Fjertorp beslutat. Frida Svensson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Bengt Johnsson, Mattias Gotting och verksjuristen Emmi Unnerfors deltagit.

Jonas Fjertorp

Frida Svensson

Skrivelsen har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.